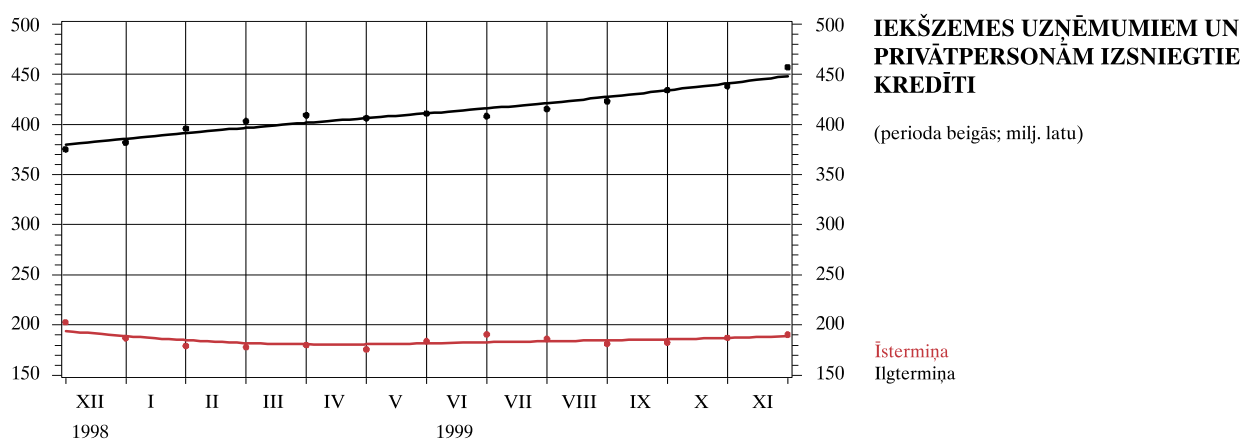
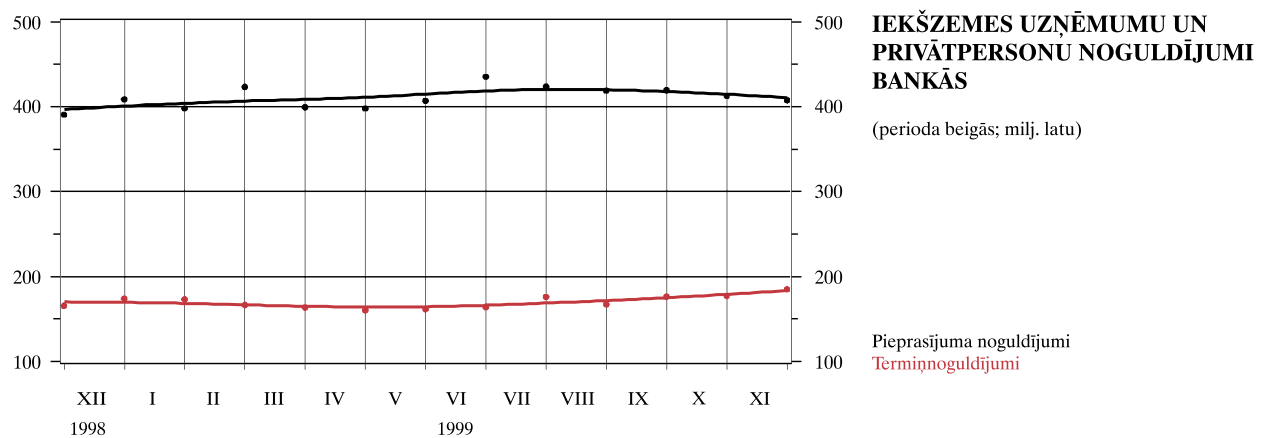

MONETĀRAIS BIĻETENS

11•1999

Novembrī palielinājās gandrīz visi galvenie banku sistēmas pamatrādītāji: naudas bāze (par 1.9%), plašā nauda (par 0.6%), iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums (par 0.4%) un šai klientu grupai izsniegto kredītu atlikums (par 3.5%). Turpināja palielināties arī banku sektora aktīvi (par 2.4%). Ar 12. novembri Latvijas Bankā tika izveidots vienotais Valsts kases konts, kas ļaus uzlabot valsts līdzekļu pārvaldi un veicinās valdības noguldījuma Latvijas Bankā pieaugumu. Starpbanku tirgū novembrī bija vērojama procentu likmju lejupslīdes tendence un darījumu apjoma kāpums. Latvijas Bankas tīro ārējo aktīvu pieaugumu (par 1.4%) veicināja banku aktivitāte valūtas mijmaiņas (*swap*) darījumos. Lata segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem novembra beigās bija 111.4%. Bezdarba līmenis jau sesto mēnesi pēc kārtas samazinājās (novembra beigās – 9.1%).

Novembrī plašā nauda M2X palielinājās par 6.0 milj. latu un mēneša beigās sasniedza 949.7 milj. latu. To noteica skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) pieaugums (par 3.4 milj. latu) un iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikuma kāpums (par 2.6 milj. latu). Palielinājās latos (par 1.9%), bet samazinājās ārvalstu valūtā (par 1.0%) veikto noguldījumu atlikums. Pieprasījuma noguldījumu atlikums samazinājās par 1.2%, bet termiņnoguldījumu atlikums pieauga par 4.5%.

Banku sistēmas iekšzemes kredītu atlikuma pieaugumu (par 32.3 milj. latu jeb 4.9%) noteica iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma kāpums (par 21.9 milj. latu; lielākais kopš 1998. gada septembra). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto kredītu atlikums novembrī palielinājās par 1.9%, bet ārvalstu valūtā izsniegto – par 4.7%. Šādu ilgtermiņa kredītu atlikuma kāpums (4.3%) bija straujāks nekā

istermiņa kredītu atlikuma pieaugums (1.7%). Kredītu atlikuma kāpumu veicināja kredītu vidējo svērtu procentu likmju kritums. Samazinājās iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos un OECD valstu valūtās izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes (attiecīgi par 0.5–0.9 procentu punktiem un par 0.7–1.8 procentu punktiem).

Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme samazinājās līdz 4.4%, veicinot starpbanku tirgus aktivitātes kāpumu. Starpbanku tirgū latos izsniegto kredītu apjoms novembrī salīdzinājumā ar oktobri pieauga par 33.5%. Starpbanku tirgus aktivitāte un augstā likviditāte mazināja banku sektora pieprasījumu pēc Latvijas Bankas kredītiem, un izsniegto aizdevumu apjoms salīdzinājumā ar oktobri samazinājās trīs reizes. Bankas izmantoja tikai *repo* kredītus. Lai gan, sākot ar 8. novembri, Latvijas Banka piedāvāja bankām veikt arī ilgāka termiņa (180 dienu) valūtas mijmaiņas (*swap*) darījumus, šādi izsniegto līdzekļu apjoms samazinājās (par 8.0%).

Latvijas Bankas no bankām piesaistīto termiņnoguldījumu apjoms bija mazs (to atlikums novembra beigās – 3.1 milj. latu).

Banku interese par valdības vērtspapīru izsolēm bija neliela. Mēneša laikā notika trīs 3 mēnešu valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmju izsoles un pa vienai 1 un 6 mēnešu valsts iekšējā aizņēmuma parādzīmju izsolei. 1 mēneša parādzīmes tika pārdotas 0.3 milj. latu, 3 mēnešu – 1.1 milj. latu un 6 mēnešu – 0.4 milj. latu apjomā. Apgrozībā esošo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru kopapjoms samazinājās (novembra beigās – 132.3 milj. latu). 51.4% no tiem bija 2 gadu obligācijas, 38.1% – 12 mēnešu un 9.1% – 6 mēnešu parādzīmes. Parādzīmju diskonta likmes atradās robežās starp 5.98% (1 mēneša parādzīmēm) un 6.90% (6 mēnešu parādzīmēm).

Novembrī pasaules valūtas tirgū turpinājās jau oktobrī novērotā tendence – Japānas jenas vērtības pieaugums un eiro vērtības samazināšanās attiecībā pret ASV dolāru. Novembra beigās Japānas jenas kurss attiecībā pret ASV dolāru sasniedza augstāko līmeni pēdējo četru gadu laikā. Euro vērtības pārmaiņas bija saistītas ar pozitīvu ziņu trūkumu par Vācijas tautsaimniecības attīstību. Situāciju nemainīja arī 4. novembrī Eiropas Centrālās bankas veiktā refinansēšanas likmes paaugstināšana par 0.5 procentu punktiem (līdz 3.0%). Novembra beigās eiro kurss bija viszemākais kopš gada sākuma gan attiecībā pret Japānas jenu, gan pret ASV dolāru un gandrīz sasniedza eiro un ASV dolāra paritātes līmeni. Attiecībā pret latu novembrī ASV dolāra un Japānas jenas kurss palielinājās (attiecīgi par 1.2% un 1.8%), bet eiro, Vācijas markas, Francijas franka un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss samazinājās (attiecīgi par 2.4%, 2.5%, 2.4% un 1.5%).

Valsts pamatbudžeta un valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts turpināja augt (mēneša beigās – attiecīgi 97.7 milj. latu un 124.5 milj. latu). Valsts pamatbudžeta deficīta pieaugums novembrī bija straujāks nekā oktobrī, bet mazāks nekā septembrī. Valdības parāds novembrī samazinājās (par 5.1 milj. latu).

Patēriņa cenu indekss salīdzinājumā ar oktobri palielinājās par 0.8%. Gada inflācija novembrī bija 3.2% (1999. gada pirmajos vienpadsmit mēnešos – 3.0%). Patēriņa cenu indeksu novembrī visvairāk ietekmēja sezonāls uztura produktu cenu kāpums (par 1.5%). Cenu indeksa kāpumu veicināja arī karstā ūdens un siltumapgādes tarifu pieaugums (par 1.3%) un dzelzceļa pakalpojumu tarifu kāpums (par 8.3%). Novembrī preču cenas palielinājās par 0.9%, bet pakalpojumu – par 0.4%. Ražotāju cenu indekss salīdzinājumā ar oktobri samazinājās par 0.3%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada novembri – par 2.8%.

Sabiedriskajā sektorā (bez sabiedriskajām reliģiskajām organizācijām) strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa salīdzinājumā ar oktobri palielinājās par 7.7% un bija Ls 163.37. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada novembri šajā sektorā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa palielinājās par 8.7% un pirktspēja pieauga par 5.3%. Nozaru dalījumā lielākā mēneša vidējā bruto darba samaksa novembrī bija finanšu starpniecībā (Ls 507.00), bet teritoriālā dalījumā – Ventspilī (Ls 273.69).

Latvijas ostās saņemto un no tām nosūtīto kravu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada novembri samazinājās par 28.8% (t.sk. Ventspils ostā – par 34.8% un Rīgas ostā – par 13.4%), bet dzelzceļa kravu pārvadājumu apjoms – par 16.7%.

	1999	
	X	XI
Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indeksa pārmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	-2.1	*
Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas		
Mēneša (%)	0.7	0.8
Gada (%)	2.9	3.2
Reģistrēto bezdarbnieku skaits perioda beigās	110 981	109 391
Bezdarba līmenis (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	9.3	9.1
Valsts pamatbudžeta fiskālā bilance (milj. latu)	-83.4	-97.7
Ārējā tirdzniecība (milj. latu)		
Eksports	86.9	*
Imports	151.2	*
Bilance	-64.3	*

MAKROEKONOMISKIE RĀDĪTĀJI

* Datu vēl nav.

Avots: LR Centrālās statistikas pārvaldes dati.

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI

(perioda beigās; milj. latu)
(perioda beigās; milj. ASV dolāru)*

	1999	
	X	XI
Banku sistēma		
M2X	943.7	949.7
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)	353.5	356.9
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi	590.2	592.8
Pieprasījuma noguldījumi	412.9	407.8
Termiņnoguldījumi	177.2	185.1
M2D	649.2	658.2
Tīrie ārējie aktīvi	419.5	387.6
Tīrie iekšējie aktīvi	524.1	562.2
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām	625.7	647.6
Īstermiņa kredīti	187.3	190.5
Ilgtermiņa kredīti	438.4	457.1
Kredīts valdībai (neto)	27.7	38.1
Latvijas Banka		
M0	469.4	478.2
Skaidrā nauda apgrozībā	389.3	395.3
Noguldījumi Latvijas Bankā latos	79.1	82.1
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā	1.0	0.7
Tīrie ārējie aktīvi	525.4	532.6
Tīrie iekšējie aktīvi	-56.1	-54.4
Kredīti	12.7	14.4
Bankām	36.3	49.0
Valdībai (neto)	-23.6	-34.6
Pārējie aktīvi (neto)	-68.7	-68.8
Ārējās rezerves*	930.79	927.41
Zelts	74.35	73.39
Speciālās aizņēmuma tiesības	0.44	0.02
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā	0.01	0.01
Ārvalstu konvertējamās valūtas	855.99	853.99

PROCENTU LIKMES UN LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI

	1999	
	X	XI
Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme	7.3	4.4
Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes		
Īstermiņa kredīti (izsniegti latos)	12.4	11.5
Īstermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	13.5	12.8
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti latos)	13.1	12.6
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	11.8	10.0
No iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām piesaistīto noguldījumu procentu likmes		
Pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	1.7	1.5
Pieprasījuma noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	0.8	0.8
Īstermiņa noguldījumi (veikti latos)	6.2	4.2
Īstermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	4.1	4.5
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti latos)	6.0	6.4
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	5.6	6.6
Latvijas Bankas refinansēšanas likme (perioda beigās; %)	4.0	4.0
Ārvalstu valūtu kursi (perioda beigās)		
Ls pret USD	0.5770	0.5840
Ls pret DEM	0.3101	0.3025
Ls pret GBP	0.9500	0.9360
Ls pret FRF	0.0924	0.0902
Ls pret 100 JPY	0.5540	0.5640
Ls pret EUR	0.6064	0.5917

Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde apkopojusi datus par rūpniecības un tirdzniecības attīstību oktobrī. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss samazinājās par 2.1%, bet salīdzinājumā ar septembri palielinājās par 6.0%. Savukārt mazumtirdzniecības apgrozījums salīdzināmajās cenās oktobrī pieauga gan salīdzinājumā ar 1998. gada oktobri (par 6.3%), gan salīdzinājumā ar 1999. gada septembri (par 2.2%).

Apkopoti arī dati par būvniecības nozares attīstību 3. ceturksnī. Gan 3. ceturksnī, gan 1999. gada pirmajos deviņos mēnešos būvniecības ražošanas apjoms pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni par 10.0%.

	1999	
	X	XI
Banku rezerves	111.5	116.8
Nacionālā valūta banku kasēs	35.9	38.4
Noguldījumi Latvijas Bankā	75.6	78.4
Ārzemju aktīvi	877.0	868.3
Ārvalstu valūta banku kasēs	29.5	29.0
Prasības pret ārvalstu bankām	377.7	373.5
Prasības pret ārvalstu nebankām	344.6	340.9
Pārējie aktīvi	125.2	125.0
Prasības pret centrālo valdību (neto)	81.1	99.0
Prasības pret pašvaldībām (neto)	-29.8	-26.3
Prasības pret valsts uzņēmumiem	39.8	38.6
Prasības pret privātuzņēmumiem	509.0	530.1
Prasības pret privātpersonām	88.8	91.0
Neklasificētie aktīvi	174.0	178.0
Pamatlīdzekļi	93.7	93.3
Nauda ceļā	4.7	8.3
Pārējie aktīvi	38.2	37.9
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi)	37.4	38.6
AKTĪVI PAVISAM	1 851.4	1 895.5
Pieprasījuma noguldījumi	228.3	228.4
Valsts uzņēmumu	30.0	33.6
Privātuzņēmumu	121.4	117.6
Privātpersonu	77.0	77.2
Termiņnoguldījumi	67.4	72.9
Valsts uzņēmumu	9.3	9.8
Privātuzņēmumu	20.9	24.9
Privātpersonu	37.2	38.2
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	294.4	291.5
Valsts uzņēmumu	19.4	20.1
Privātuzņēmumu	147.9	141.4
Privātpersonu	127.2	130.0
Tranzītfondi	21.7	22.5
Ārzemju pasīvi	982.9	1 013.3
Saistības pret ārvalstu bankām	181.3	172.8
Saistības pret ārvalstu nebankām	493.9	504.8
Kapitāls un rezerves	148.9	147.5
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	158.8	188.3
Saistības pret Latvijas Banku	36.1	48.9
Parāda vērtspapīri	3.4	3.5
Kapitāls un rezerves	32.6	33.6
Uzkrājumi parādiem un saistībām	86.9	77.2
Neklasificētie pasīvi	97.6	103.7
Nauda ceļā	40.7	44.3
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	25.2	26.6
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm	31.7	32.8
PASĪVI PAVISAM	1 851.4	1 895.5

KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. latu)

© Latvijas Banka, 1999

Pārpublicējot obligāta avota norāde.
Reģistrācijas apliecība Nr. 1718

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>

Latvijas banku sistēmas un Latvijas Bankas monetāro rādītāju, kā arī starptautisko rezervju raksturlielumu publicēšanas datumi ir atrodamā Starptautiskā Valūtas fonda Datu izplatīšanas standartu biļetena padomes Internet lappusē (<http://dsbb.imf.org>).

Šie dati visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas Internet lappusē (http://www.bank.lv/FinancialData/Latvian/index_LB.html).